

İKV BİLGİ NOTU

AB TARIM ENVANTERİ COĞRAFİ MEKÂNSAL VERİLERİ

Tunç İbrahim Ceylan, İKV Uzman Yardımcısı

20 Kasım 2024 tarihinde Avrupa İstatistik Ofisi Eurostat tarafından 2020’de gerçekleştirilen tarım sayımının coğrafi mekânsal verilerini sunan bir internet sayfasının kullanıma açıldığı bilgisi kamuoyuyla paylaşıldı.¹ AB’nin deneysel istatistik toplama girişiminin bir parçası olarak kullanıma sunulan bu yeni internet sayfası ile kullanıcılar tarım envanterinde elde edilmiş pek çok önemli tarımsal veriye ulaşma imkânına sahip.

Deneysel veriler çağın ihtiyaçlarına cevap verme kapasitesi daha yüksek şekilde veri toplanması, işlenmesi ve kullanıma sunulmasını kapsayan bir yaklaşımın sonucu olarak karşımıza çıkıyor. Ayrıca uyumlaştırma, tarama ve yöntemsel olarak yeterli olgunluğa ulaşmamış her türlü veri, “deneysel” olarak ele alınıyor. Eurostat tarafından sunulan tarım envanterine ilişkin coğrafi mekânsal veriler de Avrupa çapında tarım envanteri verilerinin bu şekilde işlenen ilk örneği olduğu için bu kapsamda değerlendiriliyor.

Tarım envanteri, AB çapında her 10 yılda bir kez yapılan ve oldukça önemli sonuçlar gösteren bir veri toplama süreci olarak biliniyor. AB çapında çiftlik ve çiftçilere ilişkin temel özellikler, tarım toprakları, çiftlik hayvanları, tarımdaki iş gücü, çiftlik hayvanları için barınma ve atıkların yönetimi, kırsal kalkınma destekleri gibi pek çok farklı değişkene ilişkin bilgilerin toplandığı süreçlerle AB’de tarımın fotoğrafını çekmek mümkün oluyor.

Eurostat tarafından hazırlanan ve görselleştirilen veriler, verilerin bütünlüğünü sağlamak ve verilerin yalnızca istatistikî olarak kullanılması amacıyla, AB haritasını karelere bölerek (*grid system*) aktarılıyor. Her kare ile ilgili bölgedeki çiftlik büyüklüklerine, tarım arazilerine, çiftlik hayvanlarına, çiftlik yöneticisinin eğitim durumuna, yöneticilerin yaş durumuna, çiftçilerin cinsiyet dağılımına, organik tarıma ve sulanabilir arazilere dair verilerin görselleştirilmiş hâline ulaşılabilir. Ayrıca bu ana temaların altında farklı değişkenlere ilişkin bilgilere erişmek de mümkün. Örneğin “Çiftlik büyüklüğü” başlığı altında çiftlik sayısı, çiftliklerin ortalama ekonomik büyüklüğü ve çiftliklerin ortalama fizikî büyüklüğü verisine; “çiftlik yöneticisinin eğitim durumu” başlığı altında ise tam, temel ve pratik eğitim şeklinde daha detaylı bilgilere erişilebilir.

Verilerin uygun şekilde toplanması ve işlenmesi kadar, uygun şekilde kullanılabilir hâle getirilmesi de bunlardan faydalanılabilmesi açısından oldukça büyük önem taşıyor. Özellikle yeşil geçiş kapsamında yoğun bir dönüşüm yaşanan AB tarım sektörüne ilişkin verilerin bu gibi yenilikçi yöntemlerle sunulması hem politika yapıcıların hem de kamuoyunun bilgiye ulaşmasında büyük kolaylık sağlıyor.

¹ Eurostat, “Experimental geospatial data from agricultural census”, 20.11.2024.
<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/wdn-20241120-1>